

*Білоніжка І. С.,**викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування № 3
факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»**Чіжова Н. В.,**викладач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування № 3
факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ІНАВГУРАЦІЙНОЇ ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА США ДЖОЗЕФА Р. БАЙДЕНА-МОЛОДШОГО

Анотація. Актуальність дослідження полягає у вивченні лінгвостилістичних засобів інавгураційної промови як частини політичного дискурсу. Інавгураційна промова Президента США Джозера Р. Байдена-молодшого була проголошена 20 січня 2021 р. у непростий час економічної нестабільності, кризи демократії в країні та напруженої ситуації у сфері охорони здоров'я через пандемію коронавірусу. Інавгураційна промова є важливою подією, адже вона не лише представляє світу нового керівника держави, а й окреслює політичний курс держави на подальші кілька років. Інавгураційна промова, виголошена Джоозефом Байденом, стала матеріалом нашого дослідження. Використання стилістичних прийомів є невід'ємною частиною промов політиків, адже вони допомагають досягнути бажаної комунікативної мети, надають образності мовленню, створюють унікальний мовний портрет оратора. Влучне використання тропів може підвищити ефективність та результативність виступу. У нашій роботі ми проаналізували лінгвістичні та стилістичні засоби мовлення, використані в інавгураційній промові, їх вплив на творення іміджу політика та на слухача. Виокремили складові частини промови. У статті використані такі методи наукового дослідження, як лінгвістичне спостереження та описовий метод. Були проаналізовані такі лексичні та стилістичні засоби, як алітерації, анафори, риторичні питання, цитати та ін. Вищезазначені засоби демонструють лінгвістичну компетенцію оратора, підвищують ритмічність висловлювання, покращують логічність та структурованість промови, її виразність, сприяють кращій взаємодії зі слухачем. Удало підібрані лінгвостилістичні засоби у поєднанні з невербальними (жестами, ритмом, інтонацією, голосом) сприяють успішному досягненню цілей мовця.

Проблема використання лексичних та стилістичних засобів у політичному дискурсі як важливого складника стратегії конструювання іміджу держав та лідерів держав вимагає подальшого вивчення.

Ключові слова: інавгураційна промова, Джоозеф Байден, Президент США.

Постановка проблеми. Початок нового десятиліття є багато в чому унікальним для світу. Він кидає виклики суспільству та змушує змінюватись та пристосовуватись до нових обставин. Пандемія COVID-19, карантини та локдауни значно впливають

на життя людей. США не є винятком. До того ж у 2020 р. країна не лише боролась із вірусом, а й обирала нового Президента. У неспокійні часи 2020–2021 рр. на слова та дії політиків звертають ще більшу увагу та покладають великі надії. Інавгураційна промова Президента США є не лише красномовним, а й дуже важливим виступом, слухачі якого хочуть не просто оцінити ораторські здібності політика, а й отримати відповіді на питання щодо вектора розвитку країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Політичний дискурс упродовж тривалого часу привертає увагу лінгвістів та науковців з інших галузей. Питаннями взаємодії політики та мови займалися такі вчені, як Р. Лакофф, Т. ван Дейк [1]. Науковці Л. Роллер та Р. Кук вивчали інавгураційні промови [2]. Інавгураційну промову Джозера Р. Байдена-молодшого уже проаналізували вчені А. Рамадхан та А. Шамайла з точки зору використання мовленнєвих актів [3].

Мета статті полягає у визначенні та аналізі лінгвістичних та стилістичних засобів, використаних в інавгураційній промові Джоозефа Р. Байдена-молодшого, вивченні їх впливу на творення іміджу Президента США та ефекту на слухача.

Виклад основного матеріалу. Інавгураційна промова є першим офіційним зверненням політика до народу після обрання на посаду Президента. Вона не лише значно впливає на населення самої країни, а і є частиною презентації політичного курсу держави на міжнародній арені. Інавгураційна промова висловлюється людиною, яка володіє значною владою та має високий авторитет, тому вона ретельно аналізується, досліджується та критикується. Невід'ємними рисами інавгураційної промови є пишномовна лексика, монологічність мовлення, значна кількість риторичних питань. Окрім того, можемо зазначити, що характеристиками інавгураційної промови є широка аудиторія слухачів, основна об'єднувальна тема, яка може виражатися за допомогою повторів або ключових слів, окрім того, в промові можуть згадуватись визначні історичні події або концепції/ідеї, важливі для нації. Промова є обмеженою в часі, має порівняно невелику тривалість. Дослідники також визначають жанрову невизначеність інавгураційної промови, адже вона поєднує риси як офіційно-ділового, так і публіцистичного стилів [4].

Структурно можемо розділити традиційні інавгураційні промови на кілька частин, як-от звернення до народу, подяка за довіру на виборах, згадка попереднього Президента та подяка йому за мирне та демократичне передання влади, окреслення майбутнього політичного курсу, завершальна частина, яка виконує роль підсумку промови і прощання [5]. Зважаючи на протести та штурм Капітолія 6 січня 2021 р. прихильниками попереднього глави держави – Дональда Трампа, багато видань зазначили, що традиційний компонент подяки за демократичне передання влади був відсутній в інавгураційній промові чинного Президента Джозефа Байдена [6].

Основною тематикою виступу були боротьба з Covid-19, расова справедливість, зміни клімату та політичний екстремізм, провідною ідеєю – об'єднання нації (слово «unity» згадується близько 8 разів у промові), також новий лідер наголошує на цінності демократії (слово «democracy» повторюється приблизно 12 разів) [7].

Розглянемо детальніше лексичні та стилістичні характеристики промови 46-го Президента США, за допомогою яких висвітлювались основні теми.

Звернення американського лідера починається з використання алітерації – стилістичного та фонетичного прийому звукоповторення (використання однакових приголосних) з метою підкреслення ритму висловлювання та привернення уваги: «*This is democracy's day. A day of history and hope of renewal and resolve through a crucible for the ages*» [6].

У вступній частині промови Президент використовує аналогію, порівнюючи тиск труднощів та важких випробувань, через які країна проходить у зв'язку з пандемією, з тигелем (посудиною, де метали піддаються впливу високих температур), але Джозеф Байден наголошує на тому, що ці події не зламують країну, а зроблять її сильнішою та загартованішою. Поступово лідер задає позитивний тон промові, підкреслюючи, що оптимізм та сміливість є невід'ємними рисами та цінностями американської культури: «*As we look ahead in our uniquely American way: restless, bold, optimistic, and set our sights on the nation we can be and we must be*» [6].

В інавгураційній промові широко використовувався стилістичний засіб повторення (як анафора, так і редуплікація/анадиплосис). Повторення застосовується в ораторських творах із метою наголошення, звернення уваги слухачів, щоб зробити певну думку легшою для запам'ятовування. Використання повторення підсилює переконливість повідомлення та додає ритму висловленню.

Повторення слова «*much*» наголошує на тому, наскільки великим є завдання, що стоїть зараз перед нацією: «*We'll press forward with speed and urgency, for we have much to do in this winter of peril and significant possibilities, much to repair; much to restore, much to heal, much to build, and much to gain*» [6].

Наприклад, в уривку промови «*With unity, we can do great things, important things. We can right wrongs. We can put people to work in good jobs. We can teach our children in safe schools. We can overcome the deadly virus. We can reward, reward work, and rebuild the middle class and make health care secure for all. We can deliver racial justice and we can make America once again the leading force for good in the world*» [6] бачимо єдинопочаток (анафору) «we can», за допомогою якого вербалізуються основні цінності політики Байдена, виклики, які стоять перед лідером та країною, а також чітко прослідковується бажання

об'єднати американську націю. Займенник «we» вживається у промові понад 100 разів. Вживаючи його, Джозеф Байден пояснює, що успіх держави залежить від зусиль кожного як частини групи/цілого.

Далі у промові лідер держави використовує зіставлення з метою демонстрації контрасту між реальністю, де існує проблема расизму та прагнення до ідеалу єдності, який закріплений Декларацією Незалежності США: «*Our history has been a constant struggle between the American ideal that we're all created equal and the harsh, ugly reality that racism, nativism, fear, demonization have long torn us apart*» [6].

Порушуючи тему зміни клімату, Президент Байден використовує стилістичний прийом персоніфікації: «*The cry for survival comes from the planet itself, a cry that can't be any more desperate or any more clear. And now a rise of political extremism, white supremacy, domestic terrorism that we must confront and we will defeat*» [6]. Наділення Землі людськими якостями має на меті звернути увагу на важливість турботи про навколишнє середовище: якщо планета страждатиме, то це спричинить страждання її населення.

Також Президент Джозеф Байден використовує змінену цитату Авраама Лінкольна, використовуючи інтертекстуальність: «*If my name ever goes down into history, it'll be for this act. And my whole soul is in it*» [6], підкреслюючи, що його цілі перегукуються з цілями Лінкольна і що він так само прагне об'єднати націю: «*My whole soul was in it today. On this January day, my whole soul is in this: Bringing America together, uniting our people, uniting our nation*».

Протиставлення (антитеза) є ще однією стилістичною фігурою, яку часто можна знайти в інавгураційних промовах. Наприклад, у промові 46-го Президента США Джозефа Байдена чуємо: «*For without unity, there is no peace – only bitterness and fury. No progress – only exhausting outrage. No nation – only a state of chaos*», [6] де також знову використовується повторення лексем «no-no», «only-only» та протиставлення «peace-fury», «progress-outrage», «nation-state of chaos» для акцентування на контрасті та підкресленні важливості єдності й наслідків її відсутності. Така стилістична фігура здатна значно емоційно впливати на слухачів.

Пізніше у промові Президент використовує заклик до дії: «*And so today at this time in this place, let's start afresh, all of us. Let's begin to listen to one another again. Hear one another, see one another, show respect to one another*» [6]. Після висловлення, повторення та наголошення на цінностях Джозеф Байден знову наголошує на необхідності американців діяти разом, розуміючи власну спроможність чинити зміни, та спільно досягати мети – більш демократичного та об'єданого суспільства.

Далі лідер держави проводить алюзії, говорячи про події минулого: «*Here we stand looking out on the great Mall where Dr. King spoke of his dream. Here we stand, where 108 years ago, at another inaugural, thousands of protesters tried to block brave women marching for the right to vote. And today we marked the swearing-in of the first woman in American history elected to national office: Vice President Kamala Harris*» [6]. Він згадує промову Мартіна Лютера Кінга та боротьбу суфражисток за права жінок, підкреслюючи зв'язок між минулим та теперішнім, указуючи на прогрес та поступ у вирішенні проблем минулого, адже зараз посаду віцепрезидента США вперше отримала жінка, до того ж афроамериканського походження.

У наступній частині промови Президент ділиться особистою історією зі слухачами, ілюструючи нею те, що розуміє турботи і переживання звичайного американця, що показує таку рису промовця, як емпатія. «*Look – I understand that many of my fellow Americans view the future with fear and trepidation. I understand they worry about their jobs. I understand, like my dad, they lay in bed at night, staring at the ceiling, wondering: Can I keep my health care? Can I pay my mortgage?*» [6].

Прихований меседж про трагічну долю сім'ї Президента, яка загинула в автокатастрофі, можна побачити в такій цитаті: «*There's no accounting for what fate will deal you. Some days when you need a hand. There are other days when we're called to lend a hand*» [6]. Тут слово «fate» ілюструє мінливість і непередбачуваність життя, але наступні речення, де використовується мовна гра «*need a hand – lend a hand*», наголошують на важливості взаємодопомоги та виручки.

Цитування Біблії використовувалось багатьма американськими президентами минулого. Чинний Президент США не став винятком. Повторюючи провідну ідею згуртованості, він стверджує, що разом нація може подолати сучасні проблеми: «*And I promise you this, as the Bible says: "Weeping may endure for a night, but joy cometh in the morning". We will get through this together. Together*» [6]. Віра в Бога є сильною серед американців, яка також є одним із об'єднувальних засобів, що робить посилання на Святе Письмо важливою частиною виступу, оскільки показує силу надії та віри.

Завершальна частина промови містить велику кількість риторичних запитань:

«*Are we going to step up? All of us?*» [6] – запитання до слухачів про те, чи готові вони долучитись до боротьби, намагання переконати їх у ранише зазначеному в промові.

Риторичні запитання часто слугують заклик до дії: «*Will we rise to the occasion is the question? Will we master this rare and difficult hour? Will we meet our obligations and pass along a new and better world to our children?*» «*What shall be our legacy? What will our children say?*» [6]. Риторичні запитання також мають на меті змусити слухача замислитись та слугують засобом повторення та узагальнення, заклик до дії.

Наступні слова є описом наслідків сумісних зусиль та їх результатів у майбутньому, що має надихати слухача на дії в теперішньому: «*If we do this, then when our days are through, our children and our children's children will say of us: They gave their best, they did their duty, they healed a broken land*» [6].

Завершальна частина промови містить антитезу, де Джоозеф Байден створює контраст між концептами «світло – п'ятьма», «суспільне благо – особистий інтерес», обіцяючи, що працюватиме на благо народу: «*Keep everything I do in your service, thinking not of power, but of possibilities, not of personal interest, but the public good. And together we shall write an American story of hope, not fear. Of unity, not division. Of light, not darkness*» [6].

Далі мовець знову звертається до історії, намагаючись показати, що має чітке бачення того, якою має бути подальша історія держави: «*A story of decency and dignity, love and healing, greatness and goodness. May this be the story that guides us. The story that inspires us and the story that tells ages yet to come that we answered the call of history. We met the moment. Democracy and hope, truth and justice did not die on our watch, but thrived*» [6].

Останні речення промови демонструють готовність Президента негайно приступити до виконання своїх обов'язків

із метою досягнення цілей, озвучених у зверненні: «*So, with purpose and resolve, we turn to those tasks of our time. Sustained by faith, driven by conviction, devoted to one another and the country we love with all our hearts. May God bless America and may God protect our troops. Thank you, America*» [6].

Взаємозалежність формування іміджу держави та іміджу її лідера

Головною відмінністю іміджу Сполучених Штатів Америки після подій 2020 – початку 2021 р. стала персоніфікація влади і розробка іміджу глави держави як політичного лідера, що повинен відповідати викликам часу. Через образ політичного лідера стала оцінюватися сутність політичної системи, а також авторитет країни у світовому співтоваристві.

Можемо стверджувати, що промови та виступи Президента, особливо інавгураційна промова, а також виступи щодо боротьби з COVID-19 та припинення насильницьких протестів і цінність демократії, позитивно впливають на імідж Президента.

У сучасних умовах формування і використання привабливих образів країни та її лідера можна зарахувати до найважливіших факторів успіху на міжнародній арені. Для створення позитивного іміджу країни та визнання її авторитету важливо мати реальні досягнення у соціальній, економічній сферах тощо, здобуті завдяки політиці лідера. Державний лідер має відповідати низці рис, дотримуватись стандартів поведінки, що вкоренились у політиці міжнародних відносин. Ці формуватиме позитивний зовнішньополітичний імідж як політика, так і держави.

Отже, імідж держави разом з іміджем політичного лідера став розглядатися як показник авторитету й успішності діяльності політичної еліти на міжнародній арені. Від іміджу залежить рівень патріотизму в державі, любові і поваги громадян до своєї держави.

Висновки. Отже, можемо сказати, що на формування зовнішньополітичного іміджу держави та її лідера значно впливає інавгураційна промова. У досліджуваній промові були використані такі лексичні та стилістичні засоби, як алітерація, анафора, антитеза, гра слів та риторичні запитання.

Подальші дослідження можуть полягати у компаративному аналізі інавгураційних промов президентів США. Аналіз подальших промов 46-го Президента США з метою вивчення мовного портрету політика є також перспективним напрямом дослідження. Окрім цього, цікавим полем для дослідження вважаємо вивчення, аналіз та порівняння інавгураційних або політичних промов у гендерному аспекті.

Література:

1. Lakoff R. T. Talking Power: The politics of language in our lives. New York. Basic Books. 1990. 324 p.
2. Rohler L. E., Cook R. Great speeches for criticism and analysis. Alistair Press. 2001. 363 p.
3. Hazhar R.A., Shamailla A. Speech act analysis of the Joseph R. Biden, Jr.'s Inaugural address on 20th of January 2021 as the 46th President of the USA (February 6, 2021). *Electronic Research Journal of Social Sciences and Humanities*. 2021. Vol 3: Issue I, pp. 43–55, URL: <https://ssrn.com/abstract=3780457> (дата звернення 07.04.2021).
4. Романюк С. Лінгвостилістичні особливості інавгураційної промови (на прикладі виступу Президента України Петра Порошенка). *Лінгвостилістичні студії*. 2015. Вип. 3. С. 158–166. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=ls_2015_3_19 (дата звернення 07.04.2021).

5. Стрій Л.І. Структурно-композиційні особливості інавгураційної промови як жанру політичного дискурсу. *Слов'янський збірник*. 2014. Вип.18. С. 240–247. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/slzb_2014_18_30 (дата звернення 07.04.2021).
6. WBUR Newsroom. Analysis: President Biden's Inaugural Address, Annotated. 2021. URL: <https://www.wbur.org/news/2021/01/20/fact-check-joe-bidens-inaugural-address> (дата звернення 07.04.2021).
7. Gallo C. This is what made President Joe Biden's inauguration speech so powerful. *Forbes*. 2021 URL: <https://www.forbes.com/sites/carminegallo/2021/01/20/joe-biden-inauguration-speech-an-american-story-of-hope/?sh=1c911d2dfe50> (дата звернення 07.04.2021).

Bilonizhka I. S., Chizhova N. V. Linguostylistic features of President Joseph R. Biden Jr.'s inaugural address

Summary. The topicality of the study lies in the analysis of linguistic and stylistic means of inaugural speech as part of political discourse. The inaugural speech of US President Joseph R. Biden Jr. was delivered on January 20, 2021, at a difficult time of economic instability, the crisis of democracy in the country, and the tense health situation due to the coronavirus pandemic. The inaugural speech is an important event, as it not only introduces the new head of state to the world, but also outlines the state's political course for

the next few years. The inaugural speech delivered by Joseph Biden became the material of our study. The use of stylistic devices is an integral part of politicians' speeches, because they help to achieve the desired communicative goal, give imagery to speech, create a unique linguistic portrait of the speaker. Proper use of trails can increase the efficiency and effectiveness of the performance. In our work, we analyzed the linguistic and stylistic means of speech used in the inaugural speech, their impact on the image of the politician and the listener. The components of the speech were singled out. The article uses such research methods as linguistic observation and descriptive method. Such lexical and stylistic means as alliteration, anaphora, rhetorical questions, quotations, etc. were analyzed. The above tools demonstrate the linguistic competence of the speaker, increase the rhythmicity of speech, improve the logic and structure of speech, its expressiveness, promote better interaction with the listener. Successfully selected linguistic and stylistic means in combination with non-verbal means (gestures, rhythm, intonation, voice) contribute to the achievement of the speaker's goals. The problem of using lexical and stylistic means in political discourse as an important component of the strategy of constructing the image of states and leaders of states requires further study.

Key words: inaugural speech, Joseph Biden, the President of the United States.